

NETVANGST: http://www.xs4all.nl/~jtemp/bijen_wilde_index.html

Nederlandse bijen pagina's

Theo M.J. Peeters

Via een collega kreeg ik onlangs te horen dat ik, of juist gezegd een soortenlijst van mij op het internet stond. Welnu dat is natuurlijk geen schokkend bericht, maar je wordt wel meteen nieuwsgierig. Hoezo? Wat staat er dan? En wie heeft dat erop gezet? Op verzoek kreeg ik een copie van de pagina's toegezonden (zie voorbeelden).

Het betrof een onderdeel van de homepage van een lid van onze sectie nl. van Jan Tempelman uit Rotterdam. Jan is o.a. imker met interesse voor wilde bijen en ken ik van onze Biesbosch-excursie in 1994. In die tijd heeft hij me een keer bezocht en heb ik hem soortenlijsten en literatuurlijsten van de aculeaten (versie 1993 en ouder) doen toekomen. Die soortenlijsten en mijn artikel in Nieuwsbrief nr. 4 (november 1994) over "Nederlandse namen van bijen en wespen; nieuwe namen bedacht door Virgilius Lefeber", zijn waarschijnlijk de basis geweest voor zijn naamlijstje van wilde bijen die hij op internet heeft gezet. Een juiste vermelding van het bronnenmateriaal ontbreekt helaas in zijn teksten.

De tabel waarin het geheel gegoten is is slordig, geeft nauwelijks in- en overzicht en getuigt gezins van begrip van zaken. Om erger te voorkomen wil ik hier toch iets dieper ingaan op deze internetpagina's over wilde bijen in Nederland, want wellicht was de bedoeling goed!

Ned. naam	Ned. familie	Lat. naam	opm.	Lat. soort	Lat. familie.	aantal cubitaal cellen	hoe levend
Aardhommel	HOMMEL	terrestris auct., nec(Linnaeus,1758)	-	APINAE	BOMBUS (Latreille,1802) BOMBUS (Latreille,1802)	3	PS
Akkerhommel	HOMMEL	pasquorum (Scopoli, 1763)agrorum (Fabricius, 1787) nec (Schrank, 1781)	Deze donkere kleurvarieteit werd vroeger romanoides genoemd	APINAE	BOMBUS (Latreille, 1802)Thoracobombus (Dalla Torre,1880) moorseleensis (Ball, 1914)	3	PS
Andoornbij (vir)	SACHEMBIJEN	furcata (Panzer, 1798)	-	ANTHOPHORINAE	ANTHOPHORA (Latreille, 1803)	3	solitair
Asbij	ZANDBIJEN	cineraria (Linnaeus, 1758)	-	ANDRENINAE	ANDRENA (Fabricius, 1775)	3	solitair

Ned. naam	Ned. familie	Lat. naam	opm.	Lat. soort	Lat. familie.	aantal cubitaal cellen	hoe levend	Ê
Donkere bij	HONINGBIJEN	mellifera (Linnaeus, 1758) mellifica Linnaeus, 1766	-	APINAE	APIS (Linnaeus, 1758)	3	HS	
Donkere tuinhommel	HOMMEL	subterraneus (Linnaeus, 1758) latreillelus Kirby, 1802	-	APINAE	BOMBUS (Latreille, 1802) Subterraneobombus (Vogt, 1911) latreillellus (Kirby, 1802)	3	PS	Ê
Donkere zijdebij	ZIJDEBIJEN	marginatus (Smith, 1846) sierrensis Frey-Gessner, 1903	-	COLLETINAE	COLLETES (Latreille, 1802)			Ê
Duifkruidbij	ZANDBIJEN	marginata (Fabricius, 1776)	-	ANDRENINAE	ANDRENA (Fabricius, 1775)	3	solitair	Ê
Duinzijdebij	ZIJDEBIJEN	fodiens (Geoffroy in Fourcroy, 1785)	-	COLLETINAE	COLLETES (Latreille, 1802)			Ê

De tabel bestaat uit 93 bijen met een Nederlandse naam, gesorteerd op alfabet. Achter enkele Nederlandse namen is '(vir)' toegevoegd, hetgeen waarschijnlijk aangeeft dat het een naam betreft die bedacht is door Virgilius Lefeber (zie bovengenoemd artikel uit 1994).

Zoals je in de voorbeelden kan zien is de internettabel zeer merkwaardig en onlogische samengesteld.

Van basale begrippen in de systematiek zoals familie, subfamilie, genus en soort heeft Jan (nog) geen kaas gegeten. Voor alle duidelijkheid: een familienaam eindigd altijd op -DAE en de naam van een subfamilie eindigd op -NAE. De Honingbij reken ik tot de familie van de bijen of Apidae en de subfamilie van de Apinae. De genusnaam van de Honingbij is *Apis* en de soortnaam *mellifera*.

Onder de kolom 'Ned. familie' vinden we Nederlandse namen van genera, onder de kolom 'Lat. naam' zijn de wetenschappelijke soortnaam plus auteursnaam plus ook nog eens de synoniemen gepropt. Daarna volgt een kolom met opmerkingen bij de soortnaam. De vierde kolom 'Lat. soort' vermeldt de subfamilie. Onder de vijfde kolom 'Lat. familie' wordt de genusnaam plus auteur van het genus genoemd. Daarna volgt een kolom waarin het aantal cubitaalcellen van de soort wordt genoemd. Volgens deze kolom vinden we slechts bijen met 2 en 3 cubitaalcellen, de andere zijn niet ingevuld. En tenslotte volgt de kolom 'hoe levend', waarin de afkortingen solitair, parasitair, PS en HS aangeven welke levenswijze de soorten hebben. Een verklaring of omschrijving van de afkortingen PS en HS ontbreekt maar wellicht wordt daarmee Primitief en Hoog Sociaal bedoeld. Ook in deze kolom is bij veel soorten (nog?) niets ingevuld. De bedoeling van kolom Ê achter de soorten waarvan de Nederlandse naam met een D begint is me onduidelijk. Volgens het bovenschrijf komen er ook nog plaatjes bij de soorten en ik ben heel benieuwd hoe dat er uit gaat zien.

Mijns inziens zijn de Nederlandse namen gekoppeld aan de wetenschappelijke namen van de soorten het meest interessant. De rest van de tabel is rommelig en (tenzij goed uitgewerkt) overbodig. Hier zit geen imker, liefhebber, entomoloog of wetenschapper op te wachten. Integendeel!

In de volgende Nieuwsbrief zal ik dieper ingaan op Nederlandse namen voor wilde bijen in ons land.